

### [Clausager.]

kerne forlangte ikke § 12 i den Skikkelse, den havde i det oprindelige Forslag, det er notorisk, ikke nogen ny Nedsættelse af Indlaansrenten, men Bankerne talte kun om at forlænge den gamle. Vi tør ikke modsætte os en kortere Forlængelse af Hensyn til, at Indenrigsministeren sidder paa Vagt for at faa Konverteringen i Gang igen i de 6 Landkreditforeninger, men det betyder ikke, at han skal have den for stedse. Vi vil ikke modsætte os en kortere Forlængelse, men vi ønsker saa samtidig at faa rørt ved Udlaansrenten.

Dette er jo et gammelt Krav fra vor Side. Det er interessant at se, at nu endelig har Flertalspartierne ment ikke at kunne sætte sig imod dette længere, men man skal saa have noget andet i Stedet; at det saa ogsaa er blevet den rene Socialisme, er en Sag, man ikke behøver at forundre sig over, naar man ser, hvor meget de har fortæret i saa Henseende fra den ene Side af Regeringspartierne.

Vi foreslaar, at Udlaansrenten lige saavel som Indlaansrenten begrænses. Det har ikke været rart for Sparekasserne at faa Indlaansrenten begrænset til 3—3½ pCt, der er ubestrideligt gaaet mange Penge ud af Sparekasserne og ind i Livsforsikrings-selskaberne, det er der ingen Tvivl om, og det kan ogsaa godt blive ved at finde Sted fremdeles. Jeg mener, at naar man skal have Begrænsning af Indlaansrenten, er det rimeligt, at man tager Begrænsning af Udlaansrenten med. Den vil maaske ikke komme til at genere Sparekasserne, den vil maaske nok genere Bankerne mere.

Ved at sætte Udlaansrenten til 5½ mener jeg, det kan gaa i de fleste Tilfælde. Men vi har sat en Ventil paa, idet vi nemlig foreslaar, at hvor særlige Forhold gør det nødvendigt, kan Ministeren gaa over til i Stedet for de strikte 5½ at sige: højeste Indlaansrente plus Administrationsomkostninger plus ½ pCt. Jeg kan ikke se, at der kan ske noget derved. Det er en Begrænsning af Udlaansrenten efter en ensartet, fast Maalestok, men det Forslag, Handelsministeren har stillet med Tilslutning af Regeringspartierne, er jo slet ikke det. Det er en Bankudbyttebegrænsning, der giver Anledning til, at Udlaansrenten i forskellige Egne af Landet bliver saa uhyre forskellig.

Thi den Bank, der er godt funderet, som har store Reserver og har en Del Indtægt af sin Reservefond og sin Garantisum og derfor har et større Overskud, skal klippes stærkere for at komme ned til de

5½ pCt. til Aktionærerne, og saa kan det større Udbytte, man da faar, ved at deles ud til Laanerne betinge større Nedslag i Udlaansrenten. Men i den Bank, der ikke har stærke Reserver, eventuelt slet ingen, hvor der ikke er saa meget at klippe af, der faar Laanerne ingen Nedsættelse. Det er et Stykke Socialisering af Bankerne og slet ikke andet, det er ingen Begrænsning af Udlaansrenten, idet der bliver uhyre stor Forskel i saa Henseende.

Det er naturligvis lavet saadan, at det værner Banken i nogen Maade, de kan afskrive deres konstaterede og forventede Tab o. lign., saa der er nok Smuthuller — jeg gad for Resten vide, hvordan det skulde skrives, hvis ikke man skulde kunne komme uden om det. Men det er et Forslag, der ikke er gunstigt, heldigt og tiltalende for Laanerne, men heller ikke tror jeg for Bankerne. Det er et uheldigt Forslag, vi vil gaa imod det. Uanset om vi faar vort forkastet, vil vi stemme imod dette her til sidst.

Saa lige til allersidst blot dette: Det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen talte om, at Landbruget nu havde faaet saa gode Vilkaar, at nu turde Landstingets Flertalspartier sige nej til alting; det var Bevis paa, at Landbruget havde faaet det saa meget bedre. Nej, det er det ikke; men Landbrugets Folk er blevet mere og mere opmærksomme paa, at de har Krav paa og Ret til en Behandling som andre Erhvervs-klasser, det er det hele, og det har de set og krævet tydeligere og klarere i den sidste Tid. Dette vil denne Regering ikke. Dette kræver Landbrugets Folk, og det er et fast og fornuftigt Standpunkt.

Jeg ved ikke, at der er blevet krævet noget ubluferdigt og overdrevent. Man har blot krævet Ligestilling, og hvor der har været Tale om Pris, har man krævet Produktionsprisen; det turde dog ikke være overdrevent. Men at Landbruget har Krav paa Lempelse i Skatter og Renter, og at de har det alle uden Hensyn til Velstandsforholdet, turde være hævet over enhver Tvivl; og jeg tror, alle fornuftige Mennesker uden for dem, der er paavirket af Socialdemokratiets Læresætninger, vil sige: De har Ret til og Krav paa at faa Nedsættelse i deres Udgifter i Forhold til Indtægtsmulighederne i Øjeblikket. Det har alle i Landbruget Ret til at faa, hvad enten de er mere eller mindre fattige eller velhavende.

Det er Landbrugets Ret, vi staar paa. De Herrer staar paa Foræringer til Landbruget, de staar paa akkurat det samme, som Statsminister Stauning faldt paa i 1926,